

Otvorená reakcia na list JUDr. Javorčíkovej

Prostredníctvom tlačového oddelenia súdnej rady bol všetkým sudcom doručený (dva krát) list pani Javorčíkovej. Dovoľte predložiť „genézu“ aj moje reakcie v plynutí času a vývoja situácie.

Keďže som sa v médiách dočítala, že Katarína Javorčíková (členka súdnej rady) a Ján Mazák (predseda súdnej rady) z titulu svojho postavenia v súdnej rade tvrdia, že je rozdiel v hodnotení sudcov komisiami, ktoré pracujú teraz, oproti komisiám, ktoré pracovali v minulosti, lebo už tam nie je falošná kolegalita a sú aj negatívne hodnotenia, slušne som emailom poprosila (ani nie požiadala) všetkých členov súdnej rady, aby mi preposlali hodnotenie spôsobu práce týchto komisií, keďže nemám nič takéto k dispozícii, a teda neviem, na základe čoho toto bolo verejnosti oznámené.

Namiesto toho, aby mi bolo oznámené, z čoho pri týchto verejných tvrdeniach vychádzali, prišiel všetkým členom hodnotiacich komisií email od JUDr. Valockej (členky hodnotiacej komisie) s tým, že nezačínajú nový rok veselo, lebo Marcela Kosová sa do nich obula, a nech teda všetky komisie oznámia, koľko sudcov doteraz hodnotili inak ako výborne.

Keďže som bola kofrontovaná, prečo sa do niekoho „obúvam“ reagovala som všetkým sudcom s vysvetlením o čo išlo, a uviedla som, že si „pán Mazák /navrhnutý do súdnej rady poslancom Baránikom/ a pani Javorčíková /do súdnej rady sa tiež dostala cez politickú nomináciu potom, ako ju nezvolili sudcovia a rýchlo sa týždeň pred vstupom do rady vzdala funkcie sudcu/ buď vymýšľali, keďže súdna rada žiadnu analýzu práce hodnotiacich komisií doposiaľ nerobila, alebo rovno klamali.“

Táto moja reakcia určená sudcom vo výkone bola preposlaná pani Javorčíkovej, ktorá ju poslala všetkým členom súdnej rady a reagovala najskôr emailom medzi členmi súdnej rady, v ktorom uviedla, že „Je dovolenkové obdobie, kedy mnohí z nás nemajú podmienky pracovať s počítačom. Tvoju otázku ohľadne hodnotiacich komisií som si prečítala v mobile a aby som kvalifikovane na ňu odpovedala, požiadala som členku hodnotiacej komisie Dášu Valockú, aby zistila presný počet iných hodnotení sudcov, ako s výsledkom výborný. Následne požiadala všetkých členov hodnotiacich komisií o tento údaj (v čom nevidím nič zlé alebo nevhodné), avšak doposiaľ sa jej to nepodarilo kompletne zistiť, pretože jedna členka je stále na dovolenke a nereaguje. Aj ja som sa až dnes dostala doma k počítaču.“

Snažila som sa vysvetliť pani Javorčíkovej, že nejde o to, že nie som ochotná počkať, ale o to, že keď musí tieto údaje zháňať až teraz, ako mohla nimi disponovať pred verejným informovaním o činnosti hodnotiacich komisií, keď ich zjavne nemala.

Na záver svojho emailu pani Javorčíková uviedla, že navrhuje, „aby sme venovali časť niektorého zo zasadnutí súdnej rady, či už verejného alebo neverejného (moja poznámka, neverejné zasadnutia súdnej rady podľa zákona neexistujú), ktoré by sa venovalo elementárnym pravidlám zverejňovania komunikácie medzi členmi súdnej rady týkajúcej sa vecí, ktoré nie sú prednesené verejne (moja poznámka, info o práci v komisiách boli dané celej verejnosti), a nie sú ukončené konečným rozhodnutím, resp. uznesením. Rovnako by

mali dotknutí členovia súdnej rady, ktorí sú "predmetom" kritiky alebo rôznych hodnotení v mailovej pošte všetkých sudcov, mať právo na to reagovať a bolo by korektné, ak by im to umožnili práve tí sudcovia, ktorí takéto správy píšu.“

Na základe toho, že žiadna štatistika či analýza práce hodnotiacich komisií mi stále doručená nebola, urobila som si štatistiku sama a zaslala ju všetkým sudcom.

v roku 2014 bol hodnotený 1 sudca ako “dobrý”
v roku 2015 bolo hodnotených 11 sudcov ako “dobrý”
v roku 2016 bolo hodnotených 10 sudcov ako “dobrý”
v roku 2017 bol hodnotený 1 sudca ako “dobrý”
v roku 2018 nebol nikto hodnotený ako “dobrý”
v roku 2019 bol hodnotený 1 sudca ako “dobrý”
v roku 2020 boli hodnotení 2 sudcovia ako “dobrý”
v roku 2021 boli hodnotení 4 sudcovia ako “dobrý”

K tomu som uviedla, že pokiaľ má ísť o objektívne hodnotenie, asi ťažko je možné žiadať nejakú ročnú “kvótu” na to, koľko sudcov hodnotených inak ako “výborný” má v tom ktorom roku byť, a zároveň podľa tohto počtu tvrdiť, kedy sa hodnotenie vykonáva konečne super. Ak by sme prijali túto premisu, mali by sme sa vrátiť k starému spôsobu hodnotenia (viď roky 2015, 2016) a zrušiť hodnotiace komisie. Rozdiel je v podstate len v tom, že v minulosti, v zásade rovnaké podklady aké sú teraz, vyhodnocoval jeden sudca, ktorý bol u každého hodnoteného sudcu niekto iný a bol zároveň vo výkone, a teraz tak robia v každej komisii traja ľudia, ktorí vo výkone nie sú.

Následne reagovala pani Javorčíková listom, ktorý bol sudcom doručený cez kanceláriu súdnej rady a zverejnený je aj na stránke súdnej rady. K tomuto som sa vyjadrila všetkým sudcom nasledovne:

“Práve ste dostali list pani Javorčíkovej cez tlačové oddelenie súdnej rady aj ohľadne mojej osoby . Dovoľte moju poslednú reakcia k téme. Nie že by ma to bavilo, alebo by som nemala čo robiť, ale týka sa to pohľadu verejnosti na nás všetkých.

Pokiaľ pani Javorčíková tvrdí: „o zabezpečenie tejto informácie som následne dňa 5.1.2020 požiadala členku HK Dagmar Valockú a obsah jej mailu adresovaného členom hodnotiacich komisií oznámila Marcela Kosová Vám všetkým dňa 7.1.2022, ešte skôr, ako sa podarilo zosumarizovať kvôli dovolenkovému obdobiu všetky výsledky“, zabudla uviesť podstatné skutočnosti.

Pani Dagmar Valocká poslala tento email všetkým členom hodnotiacich komisií s obsahom, v ktorom sa vyjadrila o mojej osobe nelichotivo a nemalo to nič spoločné s tým, ako má vyzeráť pracovná pošta, a to v tom zmysle, že som sa „obula“... Toto je skutočne príjemný začiatok nového roka pre mňa. A to len preto, že som si dovolila napísať všetkým členom súdnej rady email, v ktorom som doslova poprosila o zaslanie vyhodnotenia práce hodnotiacich komisií, pretože ním nedisponujem, a neviem teda, na základe čoho boli verejne prezentované názory nie len na prácu komisií, ale bolo aj povedané, že už teraz pracujú lepšie, lebo už nie sú všetci sudcovia hodnotení ako výborní.

Určite má každý člen súdnej rady právo povedať svoj názor (keď tu chceme bilancovať svoje zásluhy, tak len vďaka mne sa môže zverejňovať dokonca na stránke súdnej rady), ale keď

ním podsunie verejnosti, že doterajšie hodnotenia neboli robené „korektne“, a tým označí nie len prácu predchádzajúcich členov komisií ako nie celkom ok, ale hlavne, tým vrhne zlé svetlo na doposiaľ hodnotených sudcov s výsledkom „výborný“, musí počítat s tým, že sa budem pýtať prečo. Pokiaľ niekto nemá na túto moju otázku odpoveď, a musí sa k nej dopracovať ex post, znamená to, že nemal na túto otázku odpoveď ani v čase, keď dal svoje verejné vyjadrenia. Inak povedané, nemal žiadne relevantné podklady, o ktoré by mohol takto verejne prezentovaný názor oprieť.

Sumár výsledkov hodnotení som Vám poslala včera za celkom dlhé obdobia. Aj môj názor k tomu. Bol poslaný aj všetkým členom súdnej rady. Škoda, že ho do svojej reakcie pani Javorčíková nezahrnula. A vážne treba brať ako zásadný zvrat v spôsobe a výsledku hodnotení sudcov skutočnosť, že už bol jeden sudca hodnotený ako nedostatočný?

Pokiaľ ide o sfunkčnenie práce hodnotiacich komisií, o fungovanie ktorých sa „postarala“ pani Javorčíková. Postavenie členov hodnotiacich komisií je upravené veľmi vážne, a podotýkam, že v minulosti nemohli byť členmi hodnotiacich komisií sudcovia, ktorí boli odvolaní prezidentom či prezidentkou republiky (dokonca sa stalo, že takýto člen hodnotiacej komisie, ktorý bol do nej zvolený v čase, keď ešte sudcom bol, bol následne pani prezidentkou odvolaný, a tým pádom skončil aj v komisii. Aj preto sa hodnotiace komisie stali nefunkčné). V dôsledku zmeny právnej úpravy pani Javorčíková mohla už takéto osoby navrhnúť. Pokiaľ ide o tému postavenia členov hodnotiacich komisií, v prílohe máte listy predsedu Krajského súdu v Bratislave, ktoré boli zaslané predsedovi súdnej rady Jánovi Mazákovi dňa 17.02.2021 a ministerke spravodlivosti Márii Kolíkovej dňa 26.05.2021. Reakcia zo strany predsedu súdnej rady dodnes žiadna, zo strany ministerky (list bol napísaný riaditeľom odboru, nie ministerkou) je priložená. Nič však nerieši. V neposlednom rade, bývalá predsedníčka súdnej rady Lenka Praženkova z pozície svojej funkcie predsedníčky súdnej rady doručila ministerke spravodlivosti Márii Kolíkovej (dva krát) podrobný podnet k úprave postavenia členov hodnotiacich komisií vrátane toho, aby nimi mohli byť aj sudcovia, ktorí boli z funkcie sudcu odvolaní. Hádajte čo? Bez reakcie.

Ohľadne vstupu pani Javorčíkovej do súdnej rady ako zástupkyň vlády, som napísala časovú súvislosť medzi jej vzdaním sa funkcie sudkyne a ustanovením za členku súdnej rady. Čo vlastne potvrdila aj sama, keď uviedla: „...len som prerušila výkon funkcie. Po uplynutí doby viac ako jedného roka som ako emeritná sudkyňa dostala ponuku, že ma vláda vymenuje za členku súdnej rady. Ponuku som prijala, a hoci to zákon vtedy ešte priamo nevyžadoval, vzdala som sa aj funkcie sudcu.“ Áno, vyzerá to ako vec slobodného rozhodnutia a každý naň má právo. Ide o morálny rozmer, ktorý je akcentovaný tým, že sa nedostala do súdnej rady cez voľby sudcov. Každý sa rozhodujeme inak. Niekto by si možno povedal, že za tejto situácie ponuku vlády odmietne... Len na doplnenie, v programovom vyhlásení vlády, ktoré sa následne pretavilo do zákonnej úpravy, už v tom čase bolo, že členom súdnej rady mimo volieb sudcov môže byť len nesudca. A keď sa pohrabete v útrobach európskych štandardov, nájdete aj odporúčanie, že ako nesudca sa má chápať osoba, ktorá nebola v minulosti sudcom.

Pani Javorčíková vo svojej reakcii ďalej uvádza : „...v závere svojho listu sa Marcela Kosová pýta, čo systémové sa v súdnictve v ostatnom čase zmenilo. Podľa nej ide všetko rovnako, výberové aj hodnotiace komisie, len sa vymenili osoby. Nuž podľa mňa sa toho zmenilo za necelé dva roky dosť. Súdna rada funguje úplne inak, bez existencie dohodnutej „koaličnej väčšiny“, ktorá permanentne valcovala menšinové názory oponentov; nanovo sa nastavuje proces hodnotenia sudcov; diametrálne odlišným spôsobom sa začali preverovať majetkové priznania sudcov; výberové komisie v hromadných výberových konaniach sú zostavované z

členov rôznych názorových prúdov v justícii, a iné. Keď sa veľa robí, robia sa aj chyby, a nie všetko ide tak ako by sme chceli. Ale to je sprievodný znak všetkých spoločenských zmien.“ Pani Javorčíková teda tvrdí, že v minulosti nekonala súdna rada ok, lebo sme sa potajomky dohodli, aby sme valcovali názory oponentov. Odborné, kvalifikované a podložené tvrdenie. Skutočne. Môžeme len hádať, či by mala takýto názor aj v prípade, že by sa dostali do súdnej rady cez voľby sudcov len samí „ZOJkári“. Aj takto môže niekto „nerád začínať komunikáciu negatívnymi témami“. Výberové komisie sú podľa nej teraz zostavované z členov rôznych „názorových prúdov“. Stačí si pozrieť ich zloženie, tu sa netreba rozpisovať. A na „sprievodný znak všetkých spoločenských zmien“ mám celkom odlišný názor. Ale v jednom môžem s pani Javorčíkovou súhlasiť, súdna rada teraz funguje skutočne úplne inak.

Pokiaľ ide o konkrétne hodnotenia sudcov, ktorí boli vyhodnotení ako dobrí, pracujem na ich analýze. Dovoľte zatiaľ jeden príklad, ktorý nemám ešte zanalyzovaný, predkladám iba fakty. Hodnotenie sudcu bolo vypracované v roku 2021. V hodnotení bolo konštatované, že konkrétne konanie hodnoteného sudcu (v súkromnom živote) spochybňuje legitimitu sudcu a dôveryhodnosť súdnictva, lebo spochybňuje oddanosť sudcu vláde pravidiel. Je potrebné zanalyzovať nie to, že hodnotiacia komisia dospeje k takémuto záveru, ale v tom smere, že spomínané konanie sudcu sa, podľa toho ako je podrobne opísané v hodnotení, udialo mimo obdobia hodnotenia, a to v roku 2021, pričom hodnotené obdobie bolo za roky 2015 až 2019. Hodnotiacia komisia znížila v dôsledku toho bodové hodnotenie sudcu o pätnásť bodov.”

Marcela Kosová